

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เขาจำเป็นต้องหางานทำ เขาหางานทำเพื่อเลี้ยงชีพ พอเลี้ยงชีพของเขา เขามีวัฒนธรรมของเขา เขามีความแนบแน่นกันในศาสนา ในศาสนานั้นก็มีความอบอุ่น มันมีหลักใจ ถ้ามีหลักใจ ไปอยู่ที่ไหนมันก็ยังคิดถึง นี้วัฒนธรรมของแต่ละคนแล้ว ไปอยู่ที่ไหนเขาก็คิดถึงวัฒนธรรมของเขา

เวลาคนเราเวียนว่ายตายเกิด เวลาเกิดมามันมีความจำเป็นทั้งนั้นแหละ เวลาที่มีความจำเป็น เห็นไหม เด็กคลอดออกมาจากท้อง พยาบาลเขาจะตบกันเลย ให้มันร้อง ให้มันร้อง แต่เวลาอยู่ในท้องนะ มันอาศัยหายใจด้วยสายสะดือจากแม่ เวลาออกมาแล้วต้องหายใจด้วยตัวเอง เขาตบกันเลยนะ ให้มันหายใจ ให้มันรับรู้ มันร้องให้ พอร้องให้ นี่นะ เริ่มต้นชีวิตใหม่แล้วนะ ถ้าเริ่มต้นชีวิตใหม่ เรามีความจำเป็นต้องหายใจเอง

พ่อแม่เลี้ยงดูมา โตขึ้นมาเราก็ต้องมีอาชีพของเราขึ้นมา ถ้ามีอาชีพขึ้นมา นี้มีความจำเป็นทั้งนั้นแหละ พ่อแม่ก็ต้องให้มีการศึกษา ให้มีปริญญาโทหรือปริญญาตรีเพื่อมีจุดยืนในสังคม สิ่งนี้คือการแข่งขัน มันต้องมีความจำเป็น เห็นไหม ความจำเป็นของโลก

ใครมีอำนาจวาสนาขนาดไหน ใครสร้างบุญกุศลของใครมา “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” ทำดีต้องได้ดี หลวงตาท่านสอนประจำ ให้ทำบุญกุศลนะ ถึงเวลาเราอัตคัดขาดแคลน เวลาเราตกทุกข์ได้ยาก บุญกุศลจะส่งเสริมเรา บุญกุศลจะส่งเสริมเรา เราไม่ได้ทำสิ่งใดไว้ ถึงเวลาเราจะเรียกร้องเรียกหาเอามาจากไหนล่ะ เราทำทั้งนั้นแหละ

กรรมคือการกระทำ เห็นไหม บอกว่า กรรมๆ กรรมก็มีแต่กรรมชั่วทั้งนั้นแหละ มีกรรมๆ ใครทุกข์ยากขึ้นมาที่ผลก็ใส่ให้กรรมไป แล้วกรรมดีละ กรรมดีคือการกระทำ

เวลาคลอดมาจากท้องแม่ เราต้องหายใจเอง เราหายใจเองแล้วนะ อยู่ในท้องแม่นี้หายใจทางสายสะดือจากแม่ เราหายใจทางสายสะดือจากแม่นะ นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดมาเป็นเด็กเป็นเล็ก

พ่อแม่ก็ดูแลรักยามา แล้วถ้าเราโตขึ้นมาละ เรามีความจำเป็นกับชีวิตนะ ถ้าความจำเป็นกับชีวิต เราต้องมีสติมีปัญญาบำรุงดูแลรักษาชีวิตของเรา นี่ถ้ารักษาชีวิตของเรา

พ่อแม่เวลานี้ก็ถึงลูก อยากให้ลูกเป็นคนดีและมีความสุข เริ่มต้นทุกคนอยากให้ลูกเป็นคนดีและมีความสุข แล้วถ้าประสบความสำเร็จในชีวิต หรือความอึดคักขาดแคลน นั่นมันเรื่องของอำนาจวาสนาของคน อำนาจวาสนาของคนนะ เราก็ส่งเสริมของเราเต็มที่ ขอให้ลูกเราเป็นคนดีและมีความสุข

ฉะนั้น คนที่เป็นคนดีและมีความสุข แล้วความสุขทางโลก ความสุขแสวงหาขนาดไหน มันก็สุขเวทนา ทุกขเวทนา แล้วความสุขทางธรรมละ ทางธรรม ธรรมมันคืออะไรละ ธรรมมันมาจากไหนละ

ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติ คุณติ พายุมันเข้าฟิลิปปีนส์ตายเป็นพัน ธรรมชาติมันพัฒนา เห็นไหม ถ้าธรรมชาติพัฒนา ธรรมะเป็นธรรมชาติ มันเป็นธรรมชาติ เราก็เกิดเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติคือวิภูษะ ธรรมชาติคือเวียนว่ายตายเกิด ธรรมชาติคือความหมุนเวียน ความเป็นอนิจจัง มันเป็นความจริงของมัน

สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา ธรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา มันเป็นอนัตตา มันเป็นตัวมันเอง แต่เราไม่รู้ไหมละ ชีวิตที่มันเคลื่อนไป วันคืนมันล่องไปๆ มันรู้ไหมละ ทำไมมันหลงไหลกับชีวิตนี้ละ ทำไมมันยึดมั่นถือมั่นกับชีวิตนี้ละ มันเป็นอนัตตาจริงหรือเปล่าละ ถ้ามันเป็นอนัตตามันก็ต้องปล่อยวางในหัวใจของตัวสิ ทำไมหัวใจมันไม่ปล่อยวางละ นี่ธรรมะเป็นธรรมชาติ

เพราะเราไปยึดมั่นถือมั่น ไปรู้ว่าเป็นความจริงใจ เห็นไหม สิ่งที่มีมันมีความจำเป็น ความจำเป็นต้องมีชีวิต ความจำเป็นต้องมีสติปัญญา ความจำเป็นต้องแสวงหา การแสวงหามาดำรงชีวิต ถ้าเราศึกษาธรรมๆ มันก็มีความจำเป็นนะ

ความจำเป็นของเรา เห็นไหม ถ้าเรามีสติมีปัญญาขึ้นมา ถ้าเราวางทางโลกได้ เรามาปฏิบัติธรรมกัน เราก็มีความจำเป็น แต่ความจำเป็นของเรา ความจำเป็นของเราเอาออก ความจำเป็นของเรา เราถ่ายเทออก ความถ่ายเทออก ถ่ายเทอะไรละ? ถ่ายเทกิเลสตัดทอนหาความทะยานอยาก ถ้ากิเลส

ค้นหาความทะยานอยาก สิ่งที่เกิดๆ อยู่นี้ อวิชชา เพราะมันไม่รู้ เพราะไม่รู้มันถึงจุดในกรรม
เพราะไม่รู้มันถึงมีชีวิต

ทั้งๆ ที่มันมีชีวิตอยู่แล้วนะ จิตนี้มันไม่เคยตาย จิตที่เวียนว่ายตายเกิดของมัน แต่อวิชชา
ครอบหุ้มมันไว้ เวลามันจะไปเสวยภพชาติใด มันไม่รู้ตัวมันหรือ พอมันได้ภพชาตินั้นมาแล้วมัน
ถึงได้รู้ เทวดา อินทร์ พรหม ได้เป็นเทวดา อินทร์ พรหมแล้วถึงว่า อ้อ! เราเป็นเทวดา เราเป็น
เทวดา

ในพระไตรปิฎก เศรษฐีมีลูกชายคนเดียว รักมากๆ แต่ตระหนี่ถี่เหนียว เจ็บไข้ได้ป่วย จะ
เอาหมอรักษา ก็กลัวหมอจะมาเห็นทรัพย์สมบัติ หมอจะเรียกราคาแพง ก็ไปนัดหมอมา แล้วเอา
ลูกไปทิ้งไว้หน้าบ้าน ไม่ให้หมอเข้ามาเห็นทรัพย์สมบัติของตัวเอง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเล็งญาณ รื้อสัตว์ขนสัตว์ เล็งญาณว่าลูกเศรษฐีเขาก็มี
อำนาจวาสนาของเขา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบิดบาตผ่านไป ฉัพพรรณรังสี ฉายแสง
ไป แสงไปกระทบตาของผู้ป่วยนั้น หันมามอง มันมีความชื่นใจมาก แล้วเขาเจ็บไข้ได้ป่วย เขาก็
ตายเดี๋ยวนั้น พอตายเดี๋ยวนั้น จิตใจเขาเป็นบุญกุศล บุญกุศลเพราะเห็นแสงฉัพพรรณรังสี ไปเกิด
เป็นเทวดา

เห็นไหม เวลามันเวียนว่ายตายเกิด เจ็บไข้ได้ป่วย นอนอยู่หน้าบ้านนั่นนะ เวลาตายจากที่
นั่นด้วยบุญกุศล ด้วยเห็นแสงฉัพพรรณรังสีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไปเกิดเป็น
เทวดา เกิดปั๊บเป็นเทวดาแล้ว เราเป็นเทวดามาได้อย่างไร? เป็นเทวดาเพราะว่าเห็นแสง
ฉัพพรรณรังสีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันปลื้มใจ มันปลื้มใจ เห็นไหม

เราบอกทำบุญๆ เราต้องขนกันมา ขวนขวายกันมาทำบุญๆ

ทำบุญนี้มันเป็นเครื่องแสดงออกของใจ ถ้าใจมันมีการแสดงออก นั่นนะบุญของมันอยู่ที่
เจตนา นี่กรรม กรรมคือมโนกรรม กรรมคือการเคลื่อนไหว กรรมคือขันธ์ธมา กรรมคือแสวงหา
มา มันเป็นการกระทำของจิตที่มันใช้สอยมา พอตายปั๊บมันไปเกิดที่นั่น

เราขณะที่เห็นแสงฉัพพรรณรังสีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยความปลื้มใจ
เรายังเกิดเป็นเทวดา พ่อเราทรัพย์สมบัติมหาศาลเลย ทุกอย่างมีพร้อมเลย แต่ตระหนี่ ไม่เคยทำ

ประโยชน์อะไรเลย ถ้าเราทำให้พ่อเรามีสติปัญญาได้ทำบุญกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาจะได้อีกกว่าเทวดาใจ เห็นไหม นี่เกิดขี้บ

สุดท้ายแล้วพ่อ ด้วยความรักลูก รักมากนะ คุณิ ความรักความผูกพันก็มี แต่ความตระหนี่สมบัติก็มี ความยึดมั่นถือมั่นในใจก็มี คุณิเลส คุณิวิชาสิ รัก ทำไมไม่รักษา รัก ทำไมไม่ดูแล รัก ทำไมไม่ทำให้มันหาย รัก ทำไมอยากรักษา แต่กลัวเงินกลัวทองเขาจะมาเรียกแพง อุตส่าห์เอาลูกไปทิ้งไว้หน้าบ้าน

นี่ไปร้องไห้ที่หลุมศพทุกวันเลย ไปคิดถึงลูก ไปร้องไห้ที่หลุมฝังศพ คิดถึงลูกไป ลูกที่ไปเกิดเป็นเทวดาแปลงเป็นเทพบุตรลงมา มานั่งร้องไห้ที่หลุมฝังศพก่อน ไอ้พ่อก็มานะ เอ๊ะ! วันนี้แปลก มีใครมาร้องไห้ก่อนเรานะ เอ๊ะ! มาร้องไห้

“มาร้องไห้ทำไมล่ะ”

“ร้องไห้เอาดาวเอาเดือน”

“เอ็งจะบ้าหรือ ดาวเดือนมันจะเอาได้อย่างไรล่ะ”

“แล้วมึงจะบ้าหรือ คนตายแล้วร้องไห้อยู่นี่ ร้องไห้ให้มันฟื้นขึ้นมา เอ็งบ้าหรือ”

พอพูดอย่างนั้นขี้บแล้วก็ส่งสอนไป สิ่งของมันไปแล้ว อดีตมันก็ผ่านไปแล้ว ทรัพย์สมบัติเก็บไว้ทำไม ทรัพย์สมบัติสิ่งที่มีอยู่ เห็นไหม คุณิ เวลาตายไปแล้วได้อะไรไปล่ะ เดียวพ่อตายไป ไอ้ที่ว่าตระหนี่ๆ ก็กองไว้ในบ้าน ถ้ารู้จักใช้รู้จักสอย รู้จักทำประโยชน์ขึ้นมามันจะเป็นประโยชน์

นี่ตายขี้บมันไปเห็นไง ผลของวิญญะๆ ใจ ที่นี้ผลของวิญญะมันเวียนตามวิญญะ เพราะบุญกุศล ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ในเมื่อทำความดี จิตใจมันปลื้ม จิตใจที่มันเห็นแสงฉัพพรรณรังสีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันสะเทือนใจ มันไปเกิดเป็นเทวดา เราก็พยายามทำบุญกันอยู่นี้ แต่อวิชชาของเรานั้นก็เรรวนใช่ไหม...ได้ ไม่ได้ จริง ไม่จริง บุญมีหรือไม่มี ทำไปแล้วจะได้หรือไม่ได้

มันไม่ได้เอาออกไป เพราะมันไม่ได้เอาออกมันถึงเรรวนไป เห็นไหม การแสวงหาทางโลก เขาแสวงหามาเพื่อดำรงชีวิต บังคับเครื่องอาศัยต้องแสวงหา ต้องมีสติปัญญาเพื่อประโยชน์กับ

ชีวิตของเรา ในการประพฤติปฏิบัติธรรม พุทโธฯ ปัญญาอบรมสมาธิ เห็นใหม่ สิ่งที่มีนเรรวน สิ่งที่มีนไม่แน่ใจ สิ่งที่มีนเป็นความสงสัย สิ่งที่มีนเป็นอนุสัย สิ่งที่มีนเป็นในหัวใจ พุทโธฯ ปัญญาอบรมสมาธิให้มันสงบตัวเข้ามา สงบตัวเข้ามา นี่เอาออก เอาออก พอเอาออก มันโล่งมันโล่ง เห็นใหม่

บ้านของเรามีแต่สิ่งสกปรกโสภณไปทั้งบ้านเลย กลิ่นเหม็นไปทั่ว ไม่มีใครได้กลิ่นหรือ เราได้กลิ่นคนเดียว เพราะเราคิดของเราอยู่คนเดียว เราฟังชานของเราคนเดียว เราตอกย้าของเราคนเดียว บ้านเหม็น มีแต่ของหมักหมมไว้ในบ้าน มีแต่ความเครียด มีแต่ความทุกข์ความยากในหัวใจของเรา บ้านส่งกลิ่นเหม็นไปทั่วเลย แต่ไม่มีใครได้กลิ่นนะ เราได้กลิ่น

แต่คนได้กลิ่นมันบอกว่าหอม มันเป็นแมลงวันไง แมลงวันชอบของเหม็น เวลามันคิดขึ้นมา มันเก่ง มันดี มันต้องแสวงหา มันต้องยึดมันถือมัน มันทำเพื่อประโยชน์ มันเป็นคนมีปัญญา นี่แมลงวัน กลิ่นเหม็นมันไม่รู้ว่าเป็นเหม็น กลิ่นเหม็นมันยังไปกว้านมาว่าเป็นของมัน เห็นใหม่

แต่ถ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทาน ศีล ภาวนา เราทำทานเพื่อจิตใจของเรา กลิ่นเหม็นให้มันรู้จักว่ากลิ่นเหม็น ทำทานแล้วมันได้ฟังธรรมของเราขึ้นมา ทาน ศีล ศีลคือความปกติของใจ ถ้ามันจะปกติของมัน ถ้ากลิ่นเหม็นต้องรักษาด้วยศีล รักษาด้วยความปกติของใจ ถ้าเราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เราใช้กำหนดพุทธานุสติ มันพุทโธฯๆ นี่มันจะคายกลิ่น มันจะทำความสะอาดสกปรกโสภณในบ้านของเราเห็นใหม่ คายออก

การแสวงหาทางโลกเราต้องแสวงหามาเพื่อความจำเป็น เพื่อดำรงชีวิตของเรา สิ่งจำเป็นมันต้องมีสติมีปัญญาของเรา หามาเพื่อดำรงชีวิตให้ใหม่ มันเป็นกุศล คำว่า “เป็นกุศล” เป็นความถูกต้องชอบธรรม มันมีศีลธรรมจริยธรรมขึ้นมา หามาเพื่อประโยชน์กับเรา ถ้าหาขึ้นมาแล้ว เราทำของเราเอง ความลับไม่มีในโลกให้ใหม่ เราหามาเพื่อเป็นกุศลขึ้นมา เป็นสัมมาทิฐิขึ้นมา มันก็เป็นประโยชน์กับเราทั้งนั้นแหละ แต่ถ้าเราแสวงหาเป็นมิถิชาติกุฐิ เห็นใหม่ เราคิดเราโกง เราคิดเราโล เราเอาแต่ผลประโยชน์ของเราขึ้นมา เรารู้ทั้งนั้นแหละ เรารู้ทั้งนั้น นี่การแสวงหาในกุศลและอกุศล

แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มีกิเลสกับธรรมๆ เราว่าเรารู้ธรรม เรามีปัญญาทั้งนั้นแหละ กลิ่นเหม็นทั้งนั้นแหละ ของเหม็นอยู่ในหัวใจมันคายออกไม่ได้ไง นี่มันต้องเสียสละออกไป

มันต้องตัดดวงเอาออก การตัดดวงเอาออก ยิ่งออกมากขนาดไหนมันยิ่งได้คุณงามความดีมา มันยิ่งมากขนาดไหน จิตมันยิ่งสงบระงับเข้ามา

ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เคนจกรรม นั่งสมาธิภาวนาเหงื่อไหลไคลย้อย เวลานั่งสมาธิขึ้นมา เจ็บหลังเจ็บปวดขึ้นมา เวทนามันเกิดขึ้น มันครอบงำหัวใจ

นี่มันเป็นข้ออ้างของกิเลสทั้งหมด เวทนามันเกิดจากไหน? เวทนามันเกิดจากจิต ความฟุ้งซ่าน ความยึดมั่นถือมั่นมันเกิดมาจากไหน? มันเกิดจากจิต จิตมันก็มีของมันอยู่แล้ว ถ้ากิเลสไม่ไปยึดมั่นขึ้นมา มันก็อยู่กับใจนี้

ของเหม็นมันซ่อนไว้ มันกลบเกลื่อนไว้ มันก็ไม่มีกลิ่นออกมา แต่พอมีสติปัญญาไปรื้อค้นมา กลิ่นเหม็นไปหมดเลย กลิ่นเหม็นมาจากไหนล่ะ? กลิ่นเหม็นเพราะมันเป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยาก มันเป็นตัณหา แล้วมีสติมีปัญญาไปรื้อค้นขึ้นมา เราทำขึ้นมาเพื่อประโยชน์กับเรา นี้จะเอาออกๆ ใจ

การประพฤติปฏิบัติ ยิ่งเอาออกยิ่งดี ยิ่งพยายามถ่ายเท ถ่ายเทความชุ่มชื้นของใจออกไป ถ้าความชุ่มชื้นของใจมันก็แค่ความสงบเท่านั้นเอง จิตฺติจิต ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เราใช้คำบริกรรม มันก็มีความสงบระงับเข้ามา โดยข้อเท็จจริงมันเป็นอย่างนั้นจริงๆ แต่เวลาเราทำนี้เราคาดเราหมาย จะเป็นอย่างนั้น ภาวนาเพื่อสงบ ภาวนาเพื่อเป็นสมาธิ ทำเกือบเป็นเกือบตายไม่ได้สมาธิสักที

ทิ้งจากกลิ่นเหม็น ทิ้งจากของเหม็น มันก็ไปยึดมั่นตัวมันเอง นี่มันจะทิ้ง ก็เราวางอยู่ใจ คุณไปที่ไหน “อู๊ย! มันสวย มันสวย ที่นี้มันเป็นที่สวยงามมากเลย”

มึงจะทำให้มันไม่สวย คนที่เข้าไป คนจะไปทำลายทั้งนั้นแหละ นี่ก็เหมือนกัน ปล่อยมาหมดเลย ปล่อยมาหมดเลย จะเป็นสมาธิๆ ไม่ได้สมาธิสักที

พุทธโฆไป สัจจะมันเป็นสัจจะ แต่เพราะมันมีตัวตนของเราไปขวางไว้มันถึงไม่ได้สิ่งใดเลย

ทำเกือบเป็นเกือบตาย ไม่เห็นสิ่งใดเลย เลิกดีกว่าๆ เห็นไหม มันเอาออกไม่ได้ ถ้ามันเอาออกได้นะ การแสวงหาความจำเป็นของโลกมันก็มีความจำเป็นอันหนึ่ง นี่ว่าจริงตามสมมุติ มันมี

อยู่จริง อยู่จริงตามสมมุติคือมันไม่จริงแท้ มันจริงชั่วคราว มันจริงเพราะอาศัย อย่างเช่นเงินทอง ถ้ารัฐยังค้ำประกันอยู่ เงินก็มีค่า ถ้ารัฐถอนเลิกใช้ กระจายนั่นไม่มีใครเอาเลย นี่มันจริงอยู่ชั่วคราว

ความเป็นไปของชีวิตก็เหมือนกัน เด็กน้อย วัยรุ่น ชีวิตนี้มีค่ามาก ชีวิตนี้มีความรื่นเริงมาก ผู้เฒ่าผู้แก่ นะ เราผ่านโลกผ่านวัยมามาก เราจะหาที่ของเราแล้ว เห็นไหม ความรู้ความเห็นของคน มันไม่เหมือนกันทั้งนั้นแหละ

ฉะนั้น สิ่งที่มีความจำเป็น จริงตามสมมุติ มันมีความเป็นจริงจริงๆ แต่จริงตามสมมุติแล้ว เรามีสติปัญญาของเรา เราจะหาความจริงแท้ของเรา ถ้าจริงแท้ของเรา เราจะถ่ายเทอย่างไร ถ่ายเทความหมั่น ความไม่ดีในหัวใจของเราออกไปอย่างไร

ถ้าออกไปเป็นสัมมาสมาธิ แล้วเกิดมีสติปัญญาขึ้นมา จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นกาย จิตเห็นเวทนา จิตเห็นจิต จิตเห็นธรรม ถ้าจิตมันมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา มันเกิดวิปัสสนา วิปัสสนาเพราะอะไร

นี่จิตมีการกระทำ กับสิ่งที่เป็นรากฐานของความหมั่น ความหมั่นคือมันมีสถานที่ มีสิ่งต่างๆ ให้ของหมั่นนั้นมีที่อาศัยได้ ของหมั่นนั้นเกาะเกี่ยวอยู่กับสิ่งใด แล้วสติปัญญามันแยกมัน แยะของมัน พิจารณาของมัน ทำลายของมัน มันทำลายของมัน เห็นไหม ถ้าเป็นภาวนามยปัญญา มันจะรู้มันจะเห็นของมัน

มันต้องมีเหตุ เหตุทำให้สงบก็มี เหตุทำลายกิเลสก็มี

เหตุทำให้สงบเท่านั้น แล้วก็บอกว่า “อย่างนี้จิตว่าง อย่างนี้มันปล่อยวาง” นั่นฤทธิซีไฟรเขา ทำของเขาด้วยความที่ไม่มีปัญญา เขาก็ว่าสิ่งนั้นเป็นเป้าหมายของเขา

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทำสิ่งนั้นมาแล้ว แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันยังมีวิปัสสนาญาณเข้าไปอีกชั้นหนึ่ง เห็นไหม มันมีภาวนามยปัญญาขึ้นมา ภาวนามยปัญญา กับโลกียปัญญา มันแตกต่างกันอย่างไร คนภาวนาเป็นมันจะรู้มันจะเห็น มันจะชัดเจนมาก ถ้าชัดเจนมาก พิจารณาอย่างนั้น ทำอย่างนั้น นี่คือการจำเป็นของนักปฏิบัติ นี่คือการจำเป็นของ ศากยบุตร นี่คือการจำเป็นของศาสนทายาท

ศาสนาทายาทจะเป็นศาสนาทายาทได้มันต้อง...ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์

เวลาทุกข์มันเกิด โดยสามัญสำนึกทุกคนรู้ได้หมด มันเกิดมันดับในหัวใจเกือบเป็นเกือบตายอยู่นี้ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ วิธีการที่รื้อมันออก วิธีการที่สํารอกคายมันออก วิธีการที่ตัดดวงมันออกจากใจ วิธีการที่ทำลายมัน นี่วิธีการอย่างนี้ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ มันเป็นความจริงขึ้นมา

ความจำเป็นของโลกก็อย่างหนึ่ง มีชีวิตแล้ว เริ่มต้นชีวิตของเราอยู่กับโลกให้เป็นคนดี ให้มีความสุข พ่อแม่ก็อยากให้ลูกมีความสุข ความสุขกับโลก โลกก็มีความสุขแก่นั่นละ แต่ถ้าใครมีสติปัญญาแล้วแสวงหาของเราขึ้นมา มันมีความจำเป็นในการปฏิบัติ เพราะในการปฏิบัติธรรมมันต้องปฏิบัติด้วยจิตของเราเอง มันต้องปฏิบัติด้วยการกระทำของเราเอง

มรรคขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มรรคของพระสารีบุตร มรรคของพระโมคคัลลานะก็เป็นมรรคของท่าน มรรคของเรายังไม่เกิด มรรคของเรายังไม่มี ศึกษาขนาดไหน ถ้ามันไม่เกิดไม่มีขึ้นมา เราจะไม่มีความเป็นธรรมได้จริง

เราต้องฝึกหัดปฏิบัติของเราขึ้นมา แล้วพยายามสํารอกคายมันออก ให้เป็นความจริงของเราขึ้นมา ให้เป็นความจริงของใจ สัจธรรมจะกังวานประกาศกลางหัวใจ อกาลิโก ไม่มีกาลไม่มีเวลา เมื่อไหร่ก็ได้ ถ้าใครทำแล้วประสบความสำเร็จ ใจดวงนั้นจะมีคุณธรรมในหัวใจนั้น เอวัง